

Uudesta opeteltu elämä

Jääkiekko: Ex-pelaaja Tommi Kovanen, 41, on nykyinen eläkeläinen. Hänen puheenvuoronsa antaa perspektiiviä keskusteluun päähän kohdistuvista taklauksista.

Olen entinen jääkiekkoilija, pelasin 14 kaudessa 546 liigaottelua. Rakastin jääkiekkoa, rakastan vieläkin.

Tällä hetkellä olen 41-vuotias eläkeläinen, käyn kuntoutuksessa ja testattavana helsinkiläisessä Invalidiliiton Validia-kuntoutuskeskuksessa ja opettelen uutta arkea. Takana on kamalin jakso elämässäni. Se kesti kolme vuotta. Alkuun en ymmärtänyt tilaani, enkä suostunut ajatukseen, että minulla on vaikea päävamma.

Pystyn elämään normaalia arkea, mutta se pitää sisällään tietyt lainalaisuudet. Aivojen toiminta vaikuttaa vireystilaan. On asioita, joita en saa, pysty enkä jaksu tehdä. Eräs neurologi antoi neuvon, että jos sinulla on jokin homma, jonka olet aikaisemmin tehnyt päivässä, varaudu nyt kolmeen päivään.

Toivon, että pystyn tulevaisuudessa tekemään jotain työtä. Tällä hetkellä siihen ei kuitenkaan kannata eikä voi suunnata ajatuksia, vaan on keskityttävä löytämään oikea väylä itselleen. Ottaa aikansa, että oppii elämään uudestaan.

Vastaanotin törkeän päähän kohdistuneen taklauksen 26.1. 2013 liigaottelussa Lukko–Blues. Pelasin Lukossa, Bluesin **Tommi Huhtala** taklasi minut vasten kovaa pleksiä, kohdassa, jossa pleksin takana oli rautavahvike. Taustalla oli jo ennestään iskuja päähän.

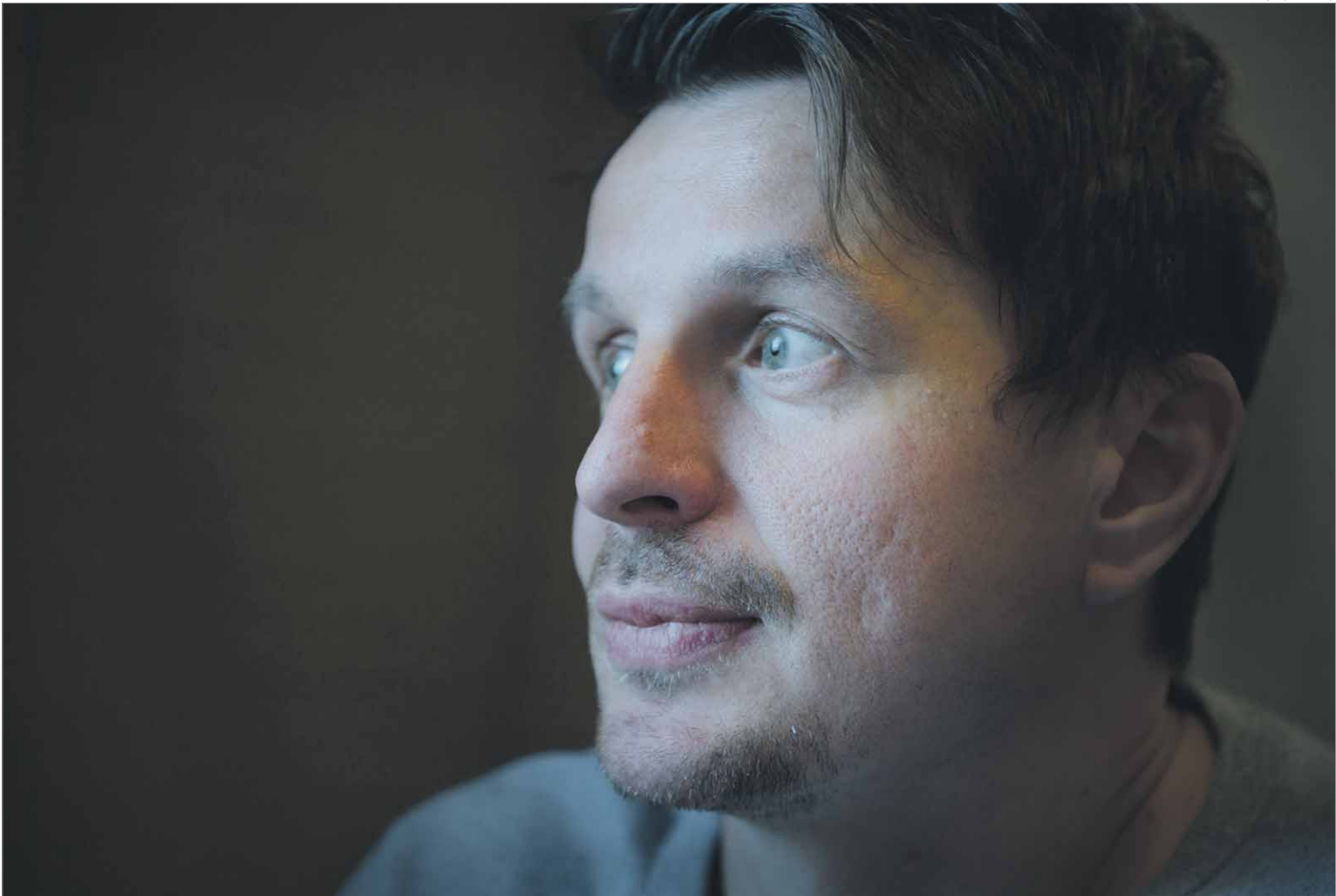
Minulta meni kylkiluita ja leuka luut paskaksi. Leuka piti raudoittaa. Myös aivotärähdys diagnosoitiin, mutta ensin en ajatellut sitä lainkaan. Keskityin siihen, että pystyin nielemään ja puhumaan.

Kun näkyvät vammat oli saatu hoidettua, yritin keväällä paluuta kaukaloon. Aloin huomata, että kaikki ei ole kunnossa. Kun poljin pyörää, taju meni kankaalle. Hui lasin ja yritin uudestaan.

Lukko kukisti Jokerit playoff-sarjassa ja ajattelin, että minun on päästävä mukaan. Kävin kerran lääkärin luvalla jäällä. Luisteltuani muutaman minuutin yksin, löysin itseni makaamasta pukukopin eteisen lattialta. Silloin tajusin, että, ei hitto, nyt on käynyt vähän pahemmin.

Kesällä yritin vielä treenata. Samaan aikaan aivotoimintaa alettiin testata enemmän. Lokuussa tuli tieto, että se oli siinä. Ei enää jääkiekkoa. Olin saanut liian pahoja aksoni-vaurioita, pihhoja oli mennyt poikki.

Muistan sen hetken. Istuin autossa, ja luin lääkärin antamia papereita, joihin ”tuomio” oli kirjoitettu. Olin sumussa. Ajattelin, että se en ole minä, josta näissä papereissa puhutaan.

Kovista kokemuksistaan huolimatta Tommi Kovanen rakastaa edelleen jääkiekkoa.

Kuka?

Tommi Kovanen

- Syntyi Pieksämäellä 15.7. 1975. Hän on Pieksämäen Pallo-Seppöjen kasvatti.
- Liigassa puolustaja edusti KalPaa, Pelicansia, JYPiä, HIFK:ta, Jokereita, Tapparaa ja Lukkoa. Suomen mestaruuden hän voitti 2011 HIFK:ssa. Liigassa kertyi 504 runkosarjapeliä tehoihin 44+132 ja 42 playoff-peliä tehoihin 4+6.

mihin olen kykeneväinen, arki sujuu. Elämä on tasaista ja olen onnellinen. Minulla on uusi avopuoliso **Jenny Rostain** ja edellisestä liitosta 3,5-vuotias poika nimeltään **Valo**. Kun nyt ymmärän itse tilanteeni, pystyn sen sanomaan ympärillekin. Kun pitää mennä lepäämään, uskallan kertoa väsymyksestäni.

Ajattelin, että se en ole minä, josta näissä papereissa puhutaan.

Ex-jääkiekkoilija Tommi Kovanen

En ole vihainen jääkiekolle. Olen ylpeä urastani, se oli erilainen, mutta minun urani. Miksi olisin katkera Huhtalallekaan? Alkuun oli kaikenlaisia tunteita, mutta kaukalossa on tapahtunut pahempiakin juttuja ja niistä on selvitty. Minulle nyt kävi näin. Tietysti Huhtala olisi voinut jättää taklaamatta. Soitin hänelle pari vuotta sitten. Se oli rehellistä puhetta molemmin puolin, sisällöstä en halua sanoa sen enempää.

Missä laji on menossa? Pähän kohdistuneita taklauksia on nähty tänäkin syksynä paljon. Kaikki syyttelevät toisiaan. Liigan pitäisi tehdä jotain, pelaajayhdistyksen pitäisi tehdä, valmentajien, pelaajien... Kenen syy on, että näitä sattuu? Vähän kuin ampuisi haulikolla pellolla. Leimaavaa keskustelulle on, että puhutaan pelaajien kunnioittamisesta. Tiettyyn pisteeseen asti sitä on. Mutta sitten, kun katsoo näitä, mitä nytkin on sattunut, puheet kunnioittamisesta ovat enää sanahelinää. Siellä on tapauksia, joissa kunnioitusta ei ole. Kyllä pelaaja itse tietää, mitä on tehnyt tahallaan.

Ihmisluonto on sellainen. Jos sinulle suvaitaan jokin teko, etkä saa siitä näpeillesi, tiukassa tilanteessa saatat toimia väärin. Ran-

gaistukset ovat lieviä. Jos vedät joltain tajun, saatat saada kolmen ottelun pannan. Se on aika vähän. Minulla ei ole ratkaisua. Tuskin iskuja saadaan koskaan kokonaan pois. Vahinkoja sattuu, vauhti kasvaa ja kilpailu kovenee. Ihminen on sellainen, että kun kilpailu kovenee, valinnat ovat joskus huonoja. Helposti vedotaan siihen, että jääkiekossa pitää olla kovia ja reiluja taklauksia, ja ne jäävät pois, jos aletaan varoa. Eivät jää. Puhutaan kahdesta aivan eri asiasta. Reilut taklaukset kuuluvat lajiin. Taklattuna on mahtava ilmat pihalla kaivella kamoja nurkista.

Hienoimmat hetkeni jääkiekkoilijana? En halua erotella mitään hetkiä. Siellä tapahtui niin paljon kaikkea huimaa, siellä oli loistavia ihmisiä ja hienoja kohtaamisia. Sain pelata pelini, minulle riittävästi. Nyt minulla on paljon ajatuksia ja suunnitelmia, mutta ei aikamääreitä. Olen tehnyt itseni kanssa päätöksen, että kaikki mikä tapahtuu, tapahtuu rauhassa. Nautin kaikista näistä päivistä ja hetkistä turbulenssin jälkeen. Nautin esimerkiksi tästä päivästä Jyväskylässä.”

Tommi Kovanen kertoi tarinansa Ilkka Kulmalalle Jyväskylässä 18.10.